МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Донбаська державна машинобудівна академія

Положення
про організацію освітнього процесу підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (PhD) в аспірантурі Донбаської державної машинобудівної академії

ПОГОДЖЕНО
Методичною радою ДДМА
протокол № 2 від «22» жовтня 2026 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою ДДМА
протокол № 3 від «29» жовтня 2026 р.

Введено в дію
наказом ректора ДДМА
від «04» листопада 2026 р. № 77

м. Хуст
2026 рік

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про організацію освітнього процесу підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (PhD) в аспірантурі Донбаської державної машинобудівної академії (далі – Положення) є складовою системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти і регулює організацію освітнього процесу підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (PhD) у Донбаській державній машинобудівній академії (далі – Академія).

1.2. Це Положення регулює порядок відрахування, переривання навчання, поновлення на навчання та переведення осіб, які здобувають вищу освіту на третьому (освітньо-науковому) рівні в Академії.

1.3. Положення спрямоване на забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти під час підготовки здобувачів ступеня доктора філософії (PhD) в Академії відповідно до загальновизнаних європейських та світових стандартів, формування культури якості та постійне удосконалення системи підготовки здобувачів ступеня доктора філософії (PhD).

1.4. Нормативно-правовою базою організації освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (далі – здобувач) в Академії є: Конституція України, закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», постанова Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», наказ Міністерства освіти і науки України від 07.02.2024 № 134 «Про затвердження Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладах вищої освіти, та надання їм академічної відпустки», інші нормативно-правові акти з питань освіти, Статут Академії та внутрішні положення, якими регулюється освітній процес в Академії.

1.5. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі

незалежно від форми здобуття освіти становить чотири роки. Основною формою роботи здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії є виконання індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.

1.6. У цьому Положенні терміни вживаються в таких значеннях:

– академічна відпустка – переривання здобувачем вищої освіти навчання з підстав і причин, визначених законодавством, що унеможливлюють виконання освітньої програми. На час академічної відпустки призупиняються права та обов'язки здобувача вищої освіти, виконання ним індивідуального навчального плану (індивідуального плану наукової роботи). На час академічної відпустки особи, які належать до певних категорій, визначених законодавством, зберігають за собою окремі права здобувача вищої освіти відповідно до законодавства;

– відрахування зі складу здобувачів освіти (далі – відрахування) – втрата особою статусу здобувача вищої освіти в порядку, визначеному законодавством, що має наслідком припинення прав та обов'язків здобувача вищої освіти;

– вимоги до вступників на відповідну освітню програму – раніше здобутий рівень освіти, спеціальність (спеціальності), на підставі яких здійснюється прийом на навчання, результати вступних випробувань, перелік яких визначається Порядком прийому на навчання для здобуття вищої освіти та Правилами прийому до ДДМА при вступі на відповідну конкурсну пропозицію (у формі відповідного набору вступних іспитів, єдиного вступного іспиту, єдиного державного кваліфікаційного іспиту, з урахуванням мінімального значення кількості балів вступних випробувань (конкурсного бала), джерела фінансування здобуття вищої освіти, громадянства та спеціальних умов участі у вступній кампанії тощо);

– переведення – зміна здобувачем вищої освіти у порядку, визначеному законодавством:

– освітньої програми;

– форми здобуття вищої освіти;

– джерела фінансування здобуття вищої освіти;

– закладу вищої освіти із збереженням місця державного замовлення;

– підсумковий контроль – контрольні заходи, що передбачають

встановлення відповідності (вимірювання, оцінювання) здобутих особою результатів навчання вимогам освітньої програми у частині відповідного освітнього компонента;

– поновлення на навчання – відновлення статусу здобувача вищої освіти після відрахування, набуття прав та обов'язків особи, що здобуває вищу освіту.

1.7. Відрахування, переривання навчання, а також продовження його строку, поновлення на навчання, переведення, допуск до продовження навчання здійснюються наказом ректора Академії. Відповідні відомості у строки та в порядку, визначені законодавством, вносяться Академією до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

2. ФОРМИ НАВЧАННЯ

2.1. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі здійснюється за очною (денною, вечірньою) та заочною формами здобуття вищої освіти.

2.2. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за державним замовленням здійснюється виключно в аспірантурі за очною (денною, вечірньою) формою здобуття освіти.

2.3. Для врегулювання відносин між здобувачем та Академією укладається договір за формою, затвердженою Кабінетом Міністрів України.

3. ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС

3.1. Освітній процес в Академії – це інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що провадиться через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей в осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості.

3.2. Метою освітнього процесу підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії є формування загальних та фахових компетентностей

відповідно до Національної рамки кваліфікацій, а також забезпечення можливостей для особистісного та професійного розвитку.

3.3. Освітній процес базується на таких принципах:

- відкритості (забезпечення прозорості організації освітнього процесу та доступності інформації про нього);
- доступності (відповідність змісту та обсягу навчального матеріалу рівню підготовки і можливостям здобувачів вищої освіти);
- єдності і наступності освітнього процесу (забезпечення послідовності та узгодженості змісту навчання);
- безперервності (сприяння навчанню та професійному розвитку впродовж життя);
- науковості (інтеграція навчання з наукою і практикою, професійна спрямованість освітнього процесу);
- гнучкості і прогностичності (можливість оновлення змісту освіти відповідно до розвитку науки, технологій і потреб суспільства);
- гуманізму, демократизму та пріоритетності загальнолюдських духовних цінностей (повага до особистості, її прав, свобод і гідності);
- національної спрямованості (урахування національної історії, культури та традицій в освітньому процесі);
- міжнародної інтеграції (забезпечення інтеграції системи вищої освіти України у європейський простір вищої освіти, за умови збереження і розвитку досягнень прогресивних традицій національної вищої школи);
- незалежності від втручання будь-яких політичних партій, громадських та релігійних організацій (недопущення неправомірного втручання в організацію та зміст освітнього процесу).

3.4. Освітній процес підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії організовується з урахуванням наявного науково-педагогічного потенціалу, матеріально-технічної та навчально-методичної бази Академії, можливостей сучасних інформаційних технологій навчання та спрямовується на формування і розвиток компетентностей здобувачів вищої освіти, їхньої здатності до постійного оновлення знань, академічної та професійної

мобільності.

3.5. Основними завданнями освітнього процесу підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії є:

– забезпечення якісної освітньої підготовки здобувачів вищої освіти відповідно до освітньо-наукових програм;

– організація освітнього процесу відповідно до навчальних планів та індивідуальних навчальних планів здобувачів вищої освіти;

– формування загальних і фахових компетентностей, передбачених освітньо-науковими програмами;

– забезпечення поєднання освітньої та наукової складових підготовки здобувачів вищої освіти;

– сприяння залученню роботодавців, науковців і провідних фахівців до реалізації освітньо-наукових програм;

– використання сучасних освітніх технологій та доступних інформаційних і навчальних ресурсів;

– забезпечення можливостей для реалізації академічної мобільності відповідно до законодавства;

– створення умов для здобуття вищої освіти особами з особливими освітніми потребами відповідно до законодавства.

3.6 Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі здійснюється за освітньо-науковою програмою, яка складається з освітньої та наукової складових.

Освітня складова освітньо-наукової програми спрямована на досягнення восьмого рівня Національної рамки кваліфікацій та передбачає набуття здобувачами вищої освіти компетентностей відповідно до освітньо-наукової програми. Обсяг освітньої складової становить 30–60 кредитів ЄКТС і визначається відповідною освітньо-науковою програмою.

Освітньо-наукова програма є основою для формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи, які погоджуються з науковим керівником, директором навчально-наукового інституту, відділом аспірантури та затверджуються Вченою радою Академії

протягом двох місяців з дня зарахування особи до аспірантури.

3.7. Індивідуальний навчальний план аспіранта повинен містити перелік навчальних дисциплін за вибором аспіранта в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС освітньої складової освітньо-наукової програми.

Протягом двох місяців після зарахування до аспірантури Академії аспірант обирає навчальні дисципліни з каталогу вибіркових дисциплін для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня. Аспірант подає заяву до відділу аспірантури про обрання навчальних дисциплін. Обрані дисципліни відображаються в індивідуальному навчальному плані аспіранта.

Аспірант може змінювати свій індивідуальний навчальний план за погодженням зі своїм науковим керівником у порядку, затвердженому Вченою радою Академії.

3.8. Наукова складова освітньо-наукової програми є її невід'ємною частиною, реалізується шляхом виконання індивідуального плану наукової роботи аспіранта та передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників і оформлення його результатів у вигляді дисертації відповідно до вимог законодавства.

Аспіранти проводять наукові дослідження відповідно до індивідуального плану наукової роботи, у якому визначаються зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт.

Індивідуальний план наукової роботи та тема дисертації погоджуються аспірантом із його науковим керівником (керівниками) і після обговорення на кафедрі та у навчально-науковому інституті затверджуються Вченою радою Академії протягом двох місяців із дня зарахування до аспірантури. У разі потреби тема дисертації може бути уточнена та затверджена Вченою радою Академії в новій редакції після обговорення на кафедрі.

3.9. Протягом строку навчання в аспірантурі аспірант повинен виконати освітню і наукову складові освітньо-наукової програми, зокрема здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі

професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, опублікувати наукові публікації за темою дисертації, підготувати дисертацію та пройти процедуру атестації разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

3.10. Аспіранти незалежно від форми здобуття освіти виконують індивідуальний навчальний план та проходять передбачені ним форми поточного і підсумкового контролю.

Освітній процес організовується з використанням інформаційно-комунікаційних технологій. Основним середовищем для проведення навчальних занять у дистанційному форматі є Microsoft Teams.

Система дистанційного навчання «Moodle DDMA» використовується для розміщення навчальних матеріалів, навчально-методичного забезпечення освітніх компонентів, організації самостійної роботи аспірантів та проведення поточного і підсумкового контролю.

За потреби в освітньому процесі можуть використовуватися інші доступні засоби електронної комунікації.

Відомості підсумкового контролю зберігаються у відділі аспірантури.

3.11. Індивідуальний навчальний план аспіранта виконується протягом установленого строку підготовки в аспірантурі з урахуванням випадків переривання навчання, передбачених законодавством.

Відповідальність за виконання індивідуального навчального плану несе аспірант. Науковий керівник здійснює консультування аспіранта з питань виконання освітньо-наукової програми в межах своїх повноважень.

4 ПРАВА ТА ОБОВ’ЯЗКИ ЗДОБУВАЧІВ

4.1. Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії виконують обов'язки та користуються правами, визначеними законами України «Про

освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про академічну доброчесність», іншими нормативно-правовими актами та цим Положенням, зокрема мають право на:

– вільний доступ до відкритої науково-технічної інформації, наявної в Академії, бібліотеках і державних архівах України;

– отримання методичного і змістовного наукового консультування щодо власного дослідження від наукового керівника (керівників);

– чіткий розподіл обов'язків між науковими керівниками у разі призначення двох керівників;

– безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень, забезпечення належно обладнаним місцем для наукової роботи;

– академічну мобільність та наукове стажування відповідно до законодавства і внутрішніх нормативних документів Академії;

– академічну та соціальну відпустку відповідно до законодавства;

– трудову діяльність у позанавчальний час відповідно до законодавства.

4.2. Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії зобов'язані:

– дотримуватися принципів і правил академічної доброчесності, морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідників відповідно до законодавства та внутрішніх нормативних документів Академії;

– виконувати індивідуальний навчальний план;

– виконувати індивідуальний план наукової роботи та двічі на рік звітувати про хід його виконання на засіданнях кафедри та вченої ради навчально-наукового інституту;

– підготувати свої наукові досягнення у вигляді дисертації відповідно до вимог законодавства.

4.3. Покладення Академією на здобувачів обов'язків, не пов'язаних із виконанням освітньо-наукової програми або підготовкою в аспірантурі, забороняється.

4.4. Здобувачі можуть брати участь у конкурсах на отримання грантової підтримки наукових досліджень та стипендій, заснованих Президентом України, Кабінетом Міністрів України, державними та недержавними органами,

підприємствами, установами й організаціями, відповідно до умов таких конкурсів.

4.5. У разі дострокового захисту дисертації аспірант відраховується з аспірантури з дати набрання чинності наказом Академії про видачу диплома доктора філософії. Аспіранту, який має право на стипендіальне забезпечення, здійснюється одноразова виплата в сумі залишку стипендії, передбаченої в бюджеті Академії на відповідний рік підготовки, відповідно до законодавства.

5. СТАНДАРТИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ОСВІТНЬО-НАУКОВІ ПРОГРАМИ

5.1. Стандарти вищої освіти розробляються для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти в межах відповідних спеціальностей згідно з Національною рамкою кваліфікацій та використовуються для визначення й оцінювання якості вищої освіти та результатів освітньої діяльності.

Стандарти вищої освіти розробляються та затверджуються Міністерством освіти і науки України в порядку, визначеному законодавством.

5.2. Стандарт вищої освіти визначає вимоги до освітньо-наукової програми відповідно до Закону України «Про вищу освіту», зокрема щодо обсягу освітньої складової у кредитах ЄКТС, предметної області, компетентностей випускника, вимог до вступників, форм атестації та інших вимог, передбачених законодавством.

Академія розробляє освітньо-наукові програми на підставі відповідних стандартів вищої освіти. У разі відсутності затвердженого стандарту освітньо-наукова програма розробляється Академією самостійно з урахуванням вимог законодавства.

5.3. Керівництво освітньо-науковими програмами

5.3.1. Загальне керівництво реалізацією освітньо-наукової програми здійснює гарант освітньо-наукової програми. Координація організації підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється проректором з наукової роботи, управління розвитком та міжнародних зв'язків в межах його повноважень.

5.3.2. Для розроблення та реалізації освітньо-наукових програм формуються відповідні робочі групи з числа науково-педагогічних та/або наукових працівників Академії.

Склад робочої групи та гарант освітньо-наукової програми визначаються наказом ректора Академії відповідно до вимог законодавства.

Гарант освітньо-наукової програми повинен відповідати кваліфікаційним вимогам, установленим законодавством.

5.3.3. Основними завданнями робочої групи освітньо-наукової програми є:

– розроблення та перегляд освітньо-наукової програми;

– участь у формуванні навчального плану відповідної освітньо-наукової програми;

– аналіз навчально-методичного забезпечення освітніх компонентів;

– моніторинг реалізації освітньо-наукової програми та досягнення програмних результатів навчання;

– підготовка пропозицій щодо вдосконалення змісту освітньо-наукової програми;

– консультування аспірантів із питань реалізації освітньої складової програми, зокрема щодо вибіркових освітніх компонентів.

5.3.4. Члени робочої групи освітньо-наукової програми мають право:

– вносити пропозиції щодо оновлення змісту освітньо-наукової програми;

– брати участь в обговоренні питань реалізації та забезпечення якості освітньо-наукової програми;

– відвідувати навчальні заняття відповідно до встановленого в Академії порядку;

– вносити пропозиції щодо вдосконалення організації освітнього процесу.

5.4. Освітньо-наукові програми розробляються відповідними робочими групами, погоджуються з відділом аспірантури, затверджуються Вченою радою Академії і підписуються ректором Академії.

6. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

6.1. Форми організації освітнього процесу

Освітній процес підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Академії організовується відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Донбаській державній машинобудівній академії та здійснюється в таких формах:

– навчальні заняття;

– самостійна робота;

– наукові семінари;

– контрольні заходи;

– педагогічна практика.

6.2. Основними видами навчальних занять є лекції, лабораторні, практичні, семінарські та індивідуальні заняття, консультації. Тривалість навчальних занять визначається в академічних годинах.

Самостійна робота аспірантів передбачає виконання навчальних та індивідуальних завдань, опрацювання навчальних матеріалів та інші види діяльності, визначені освітньо-науковою програмою і навчальним планом.

6.3. Науковий семінар є формою організації освітнього процесу, що передбачає обговорення результатів наукових досліджень, наукових доповідей та повідомлень, обмін науковими думками й формування дослідницьких компетентностей здобувачів вищої освіти.

Наукові семінари можуть проводитися як окремі заходи або на постійній основі. До участі в них можуть залучатися науково-педагогічні та наукові працівники, аспіранти й інші учасники освітнього процесу.

6.4. Педагогічна практика аспірантів є складовою підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, якщо її передбачено відповідною освітньо-науковою програмою та навчальним планом.

Педагогічна практика спрямована на формування компетентностей, необхідних для здійснення викладацької та навчально-методичної діяльності у закладах вищої освіти.

Зміст, організація та порядок проходження педагогічної практики визначаються Положенням про порядок проходження педагогічної практики здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти в ДДМА.

7. ВІДРАХУВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

7.1. Відрахування здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії з Академії здійснюється відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про освіту», інших нормативно-правових актів та цього Положення.

Підставами для відрахування аспіранта є:

– завершення навчання за відповідною освітньо-науковою програмою;

– власне бажання;

– переведення до іншого закладу вищої освіти;

– невиконання індивідуального навчального плану;

– невиконання індивідуального плану наукової роботи;

– порушення академічної доброчесності у випадках, передбачених законодавством;

– порушення умов договору (контракту), укладеного між Академією та особою, яка навчається, або фізичною (юридичною) особою, яка оплачує навчання;

– інші випадки, передбачені законом.

7.2. Невиконання аспірантом індивідуального навчального плану та/або індивідуального плану наукової роботи, зокрема порушення строків їх виконання без поважних причин, може бути підставою для відрахування у випадках і порядку, передбачених законодавством.

7.2.1. Факт невиконання індивідуального навчального плану встановлюється за результатами підсумкового контролю, а індивідуального плану наукової роботи – за результатами звітування аспіранта про його виконання відповідно до встановленого в Академії порядку.

7.2.2. Відрахування аспіранта у зв'язку з невиконанням індивідуального

навчального плану за результатами підсумкового контролю допускається за умови надання йому можливості:

– повторного проходження підсумкового контролю з відповідного освітнього компонента в установленому порядку;

– оскарження результатів підсумкового контролю, рішень, дій або бездіяльності відповідальних осіб у встановленому порядку.

Відрахування аспіранта у зв'язку з невиконанням індивідуального навчального плану допускається після надання йому передбачених законодавством можливостей повторного проходження підсумкового контролю та оскарження його результатів. У разі подання скарги рішення про відрахування приймається після її розгляду в установленому порядку.

7.2.3. Аспірант не може бути відрахований за невиконання індивідуального навчального плану до закінчення строку підсумкового контролю поточного навчального періоду або до строку початку атестації здобувачів, якщо таке невиконання є наслідком обставин непереборної сили.

Наявність обставин непереборної сили встановлюється комісією Академії, створеною за участю представників органів студентського самоврядування відповідно до законодавства та встановленого в Академії порядку.

7.3. Підставою для розгляду питання про відрахування аспіранта у зв'язку з невиконанням індивідуального навчального плану та/або індивідуального плану наукової роботи є результати підсумкового контролю та/або звітування аспіранта, підтверджені відповідними документами.

Для розгляду питання про відрахування до відділу аспірантури подається витяг із протоколу засідання кафедри з відповідним рішенням. За потреби додається службова записка наукового керівника або завідувача кафедри з обґрунтуванням невиконання аспірантом індивідуальних планів.

Відрахування з інших підстав здійснюється на підставі документів, що підтверджують відповідні обставини, згідно із законодавством.

7.4. Відрахування аспіранта здійснюється наказом ректора Академії за поданням завідувача відділу аспірантури відповідно до законодавства.

7.5. Особі, відрахованій з Академії до завершення навчання за відповідною

освітньо-науковою програмою, видається академічна довідка в установленому законодавством порядку.

Академічна довідка містить інформацію про результати навчання, опановані освітні компоненти, отримані оцінки, кількість здобутих кредитів ЄКТС та відомості про виконання індивідуального плану наукової роботи відповідно до встановлених вимог.

8. ПОНОВЛЕННЯ НА НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

8.1. Особи, відраховані з Академії або іншого закладу вищої освіти до завершення навчання за освітньо-науковою програмою, можуть бути поновлені на навчання до Академії на місця за кошти фізичних (юридичних) осіб на підставі особистої заяви відповідно до законодавства.

Поновлення на навчання на місця державного замовлення здійснюється у випадках, передбачених законодавством.

8.2. Заява про поновлення на навчання розглядається Академією протягом п'яти робочих днів. За результатами розгляду заявника письмово, у тому числі засобами електронного зв'язку, інформують про строки, порядок та умови поновлення або причини відмови.

8.3. Особа може бути поновлена на навчання незалежно від причин відрахування, тривалості перерви в навчанні, попередньої форми здобуття вищої освіти, освітньої програми та джерела фінансування за таких умов:

– наявності вакантних місць у межах ліцензованого обсягу;

– виконання вимог до вступників на відповідну освітньо-наукову програму у строки, визначені законодавством;

– позитивної оцінки результатів навчання, здобутих протягом попередніх періодів навчання, та здатності особи успішно виконати відповідну освітньо-наукову програму;

– погодження з органом студентського самоврядування та первинною профспілковою організацією (для осіб, які є членами відповідної профспілки).

Під час розгляду питання про поновлення на навчання враховується можливість забезпечення наукового керівництва та продовження виконання індивідуального плану наукової роботи.

8.4. Виконання вимог до вступників на відповідну освітньо-наукову програму здійснюється до поновлення на навчання або не пізніше дати допуску до атестації здобувачів вищої освіти відповідно до законодавства.

У разі невиконання зазначених вимог у встановлений строк застосовуються наслідки, передбачені законодавством та договором про навчання.

8.5. Обов'язковими умовами поновлення на навчання є:

– виконання незарахованих освітніх компонентів навчального плану попередніх періодів навчання до поновлення або протягом шести місяців після поновлення. При цьому обсяг незарахованих освітніх компонентів на день поновлення не може перевищувати 20 кредитів ЄКТС;

– включення до індивідуального навчального плану обов'язкових освітніх компонентів та/або необхідного обсягу вибіркових освітніх компонентів за відповідною освітньо-науковою програмою;

– проходження передбачених законодавством етапів атестації здобувачів вищої освіти за необхідності.

8.6. Зарахування результатів попереднього навчання, обов'язкових і вибіркових освітніх компонентів, а також результатів виконання індивідуального плану наукової роботи здійснюється відповідно до законодавства та внутрішніх нормативних документів Академії.

Зарахування обов'язкових освітніх компонентів або їх складників здійснюється за умови підтвердження досягнення передбачених освітньо-науковою програмою або аналогічних результатів навчання.

Освітні компоненти попереднього навчання, які не можуть бути зараховані як обов'язкові, зараховуються як вибіркові за заявою здобувача вищої освіти.

8.7. Особи, для яких законодавством передбачено право на поновлення на навчання на місця державного замовлення, поновлюються з урахуванням відповідних державних гарантій та умов, установлених законодавством.

До таких категорій належать, зокрема, особи, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, учасники бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни та інші особи у випадках, передбачених законодавством.

У разі реорганізації або ліквідації Академії забезпечення продовження навчання осіб, які навчалися за державним замовленням, здійснюється відповідно до законодавства зі збереженням джерела фінансування у передбачених ним випадках.

8.8. Рішення про поновлення на навчання приймається Академією відповідно до законодавства.

Наказ про поновлення на навчання видається ректором Академії після укладення договору про навчання, а в разі поновлення на навчання за кошти фізичної (юридичної) особи – також договору про надання платної освітньої послуги відповідно до законодавства.

9. ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

9.1. Переведення здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється відповідно до законодавства та цього Положення.

На підставі особистої заяви аспіранти можуть бути переведені:

– з однієї освітньо-наукової програми на іншу;

– з однієї форми здобуття вищої освіти на іншу;

– з одного джерела фінансування на інше;

– з одного закладу вищої освіти до іншого зі збереженням місця державного замовлення.

Переведення аспірантів, які навчаються за кошти фізичних (юридичних) осіб, здійснюється за згодою особи, яка взяла на себе відповідні фінансові зобов'язання, із внесенням необхідних змін до договору про надання платної освітньої послуги.

9.2. Переведення здійснюється на освітньо-наукові програми третього

(освітньо-наукового) рівня вищої освіти на той самий або нижчий рік навчання з урахуванням вимог до вступників на відповідну освітньо-наукову програму та результатів попереднього навчання.

Під час розгляду питання про переведення оцінюється здатність аспіранта успішно виконати відповідну освітньо-наукову програму, зокрема можливість продовження наукової роботи.

Переведення на нижчий рік навчання здійснюється на місця за кошти фізичних (юридичних) осіб.

Переведення аспірантів здійснюється в межах ліцензованого обсягу Академії.

9.3. Переведення аспірантів у межах Академії з однієї освітньо-наукової програми на іншу, з однієї форми здобуття вищої освіти на іншу або з одного джерела фінансування на інше здійснюється наказом ректора Академії відповідно до законодавства.

9.4. При переведенні обов'язковим є виконання вимог до вступників на відповідну освітньо-наукову програму, встановлених у рік початку навчання особи на відповідному рівні вищої освіти або в один із наступних років, але не пізніше року подання заяви про переведення.

Зазначені вимоги можуть бути виконані до переведення або не пізніше дати допуску до атестації здобувачів вищої освіти.

У разі невиконання цих вимог у встановлений строк застосовуються наслідки, передбачені законодавством.

9.5. Визнання результатів попереднього навчання, кредитів ЄКТС, зарахування освітніх компонентів та результатів виконання індивідуального плану наукової роботи здійснюються відповідно до законодавства та внутрішніх нормативних документів Академії.

Обов'язковими умовами переведення є:

– виконання незарахованих освітніх компонентів навчального плану попередніх періодів навчання до переведення або протягом шести місяців після переведення. При цьому обсяг незарахованих освітніх компонентів на день допуску до занять не може перевищувати 20 кредитів ЄКТС;

– включення до індивідуального навчального плану необхідних обов'язкових та/або вибіркових освітніх компонентів відповідної освітньо-наукової програми;

– проходження передбачених законодавством етапів атестації здобувачів вищої освіти за необхідності.

Зарахування обов'язкових освітніх компонентів або їх складників здійснюється за умови підтвердження досягнення передбачених освітньо-науковою програмою або аналогічних результатів навчання.

Освітні компоненти попереднього навчання, які не можуть бути зараховані як обов'язкові, зараховуються як вибіркові за заявою аспіранта.

9.6. Наказ про переведення аспіранта на іншу освітньо-наукову програму та/або форму здобуття вищої освіти, та/або джерело фінансування видається після укладення договору про навчання, а у випадку переведення на навчання за кошти фізичних (юридичних) осіб – також договору про надання платної освітньої послуги відповідно до законодавства.

9.7. Переведення аспірантів із місць, що фінансуються за кошти фізичних (юридичних) осіб, на вакантні місця державного замовлення здійснюється на конкурсних засадах відповідно до законодавства.

Таке переведення здійснюється за погодженням з органом студентського самоврядування та первинною профспілковою організацією (для осіб, які є членами відповідної профспілки) у встановленому законодавством порядку.

9.8. Переведення аспірантів з одного закладу вищої освіти до іншого зі збереженням місця державного замовлення здійснюється за відсутності встановленого факту невиконання індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.

Таке переведення здійснюється на освітньо-наукову програму тієї самої спеціальності, того самого рівня вищої освіти, без зміни форми здобуття вищої освіти та року навчання, за умови дотримання вимог законодавства щодо державного замовлення.

9.9. Переведення аспірантів між закладами вищої освіти зі збереженням місця державного замовлення здійснюється в лютому та липні у строки й

порядку, визначені законодавством.

Переведення менш ніж за шість місяців до розрахункового строку завершення навчання не допускається, крім випадків, передбачених законодавством.

Аспірант, який бажає перевестись із збереженням місця державного замовлення до іншого закладу вищої освіти, подає у період з 01 січня по 10 лютого (включно) або з 01 червня по 10 липня (включно) на ім’я керівника закладу вищої освіти за місцем навчання заяву (у паперовій або електронній формі) про переведення з одного закладу вищої освіти до іншого із збереженням місця державного замовлення та отримання академічної довідки. Одержавши згоду, аспірант звертається з відповідною заявою до керівника закладу вищої освіти, до якого він бажає перевестись, та додає академічну довідку.

Протягом п’яти робочих днів заява про переведення має бути розглянута у закладі освіти, до якого бажає перевестись аспірант, а заявник повідомлений про умови переведення або причину відмови.

У випадку прийняття позитивного рішення щодо переведення та після виконання аспірантом умов переведення керівник закладу вищої освіти, до якого переводиться аспірант, видає наказ, згідно з яким аспірант допускається до занять, а до закладу вищої освіти, в якому він навчався раніше, впродовж семи робочих днів направляє запит щодо одержання/передачі його особової справи.

Керівник закладу вищої освіти за місцем навчання аспіранта, отримавши запит від закладу вищої освіти, до якого переводиться аспірант із збереженням місця державного замовлення, на надсилання особової справи, впродовж семи робочих днів видає наказ про відрахування здобувача вищої освіти у зв’язку з його переведенням до іншого закладу вищої освіти із збереженням місця державного замовлення, і впродовж десяти робочих днів після видання наказу про відрахування передає або надсилає особову справу.

Керівник закладу вищої освіти, до якого переводиться аспірант із збереженням місця державного замовлення, після одержання особової справи та укладання договору про навчання відповідно до частини шістнадцятої статті 44 Закону України «Про вищу освіту» впродовж семи робочих днів видає наказ про

переведення.

9.10. У разі відмови в акредитації освітньо-наукової програми, яка раніше не була акредитована, або закінчення строку дії рішення про її акредитацію без отримання нового рішення аспіранти, які навчаються за кошти державного бюджету, мають право на переведення до іншого закладу вищої освіти для завершення навчання за кошти державного бюджету у випадках та порядку, передбачених законодавством.

10. ПЕРЕРИВАННЯ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

10.1. Переривання навчання здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється шляхом надання академічної відпустки відповідно до законодавства та цього Положення.

На період академічної відпустки аспірант не відраховується з Академії, а виконання ним індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи призупиняється.

Дія договору про навчання, а також договору про надання платної освітньої послуги (за наявності) зупиняється на строк академічної відпустки відповідно до законодавства.

10.2. Академічна відпустка може надаватися аспірантам з таких причин:

– за медичними показаннями, що унеможливлюють поєднання лікування або відновлення здоров'я з навчанням;

– у зв'язку з участю в програмі академічної мобільності, якщо її реалізація унеможливлює виконання індивідуального навчального плану за основним місцем навчання;

– у зв'язку з призовом або вступом на військову службу відповідно до законодавства;

– у зв'язку з довгостроковим службовим відрядженням аспіранта, який поєднує навчання з роботою;

– за сімейними обставинами на підставі вмотивованої заяви аспіранта на

строк не більше одного року за весь період навчання;

– у зв'язку з вагітністю та пологами або доглядом за дитиною до досягнення нею трирічного віку;

– у зв'язку з необхідністю домашнього догляду за дитиною на підставі медичного висновку у випадках та на строки, передбачені законодавством.

10.3. Академічна відпустка надається наказом ректора Академії на підставі заяви аспіранта та документів, що підтверджують відповідні обставини, у випадках, передбачених законодавством.

У наказі зазначаються причина, підстава та тривалість академічної відпустки.

Тривалість академічної відпустки визначається відповідно до законодавства з урахуванням підстав її надання.

10.4. Для оформлення академічної відпустки аспірант подає до Академії заяву в паперовій або електронній формі із зазначенням причини та бажаного строку переривання навчання.

До заяви додаються документи залежно від підстави надання академічної відпустки:

– за медичними показаннями – відповідні медичні документи;

– у зв'язку з академічною мобільністю – документи, що підтверджують участь у відповідній програмі;

– у зв'язку з військовою службою – документи, що підтверджують відповідні обставини, згідно із законодавством;

– у зв'язку з довгостроковим службовим відрядженням – документ із місця роботи із зазначенням строку відрядження;

– за сімейними обставинами – документи, що підтверджують зазначені в заяві обставини, за наявності;

– у зв'язку з вагітністю та пологами або доглядом за дитиною – документи, передбачені законодавством для відповідної підстави;

– у зв'язку з необхідністю домашнього догляду за дитиною – медичний висновок про те, що дитина потребує домашнього догляду.

10.5. Після завершення строку академічної відпустки аспірант має право

продовжити навчання шляхом допуску до освітнього процесу відповідно до законодавства.

Допуск до освітнього процесу після академічної відпустки не є поновленням на навчання після відрахування.

10.6. Допуск аспіранта до освітнього процесу після завершення академічної відпустки здійснюється наказом ректора Академії на підставі заяви аспіранта, поданої в паперовій або електронній формі не пізніше ніж за п'ять днів до завершення строку академічної відпустки.

У разі необхідності продовження строку академічної відпустки аспірант подає відповідну заяву та документи, що підтверджують наявність підстав для її продовження.

Неподання аспірантом у встановлений строк документів для допуску до освітнього процесу або продовження академічної відпустки може бути підставою для відрахування відповідно до законодавства та умов договору про навчання.

10.7. Спірні питання щодо надання академічної відпустки, продовження її строку або допуску аспіранта до освітнього процесу розглядаються Академією за участю органів студентського самоврядування або наукового товариства аспірантів, докторантів і молодих учених відповідно до законодавства та встановленого в Академії порядку.

Рішення, прийняті за результатами розгляду зазначених питань, можуть бути оскаржені в установленому законодавством порядку.

11. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

11.1. Положення затверджується Вченою радою Академії та вводиться в дію наказом ректора. Зміни до Положення вносяться в тому самому порядку.

11.2. Положення оприлюднюється на офіційному вебсайті Академії.

11.3. З дня введення в дію цього Положення втрачає чинність Положення про організацію освітнього процесу підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (PhD) в аспірантурі Донбаської державної машинобудівної

академії (нова редакція), затверджене Вченою радою ДДМА 27.06.2024 (протокол № 11) та введене в дію наказом від 05.07.2024 № 26.